

Ympäristönsuojelulain 93 §:n mukainen aloite Arciplug Oy:n ympäristöluvan peruuttamiseksi, kiinteistö Valimo 410-406-38-13

Lupa- ja valvontalautakunta 23.09.2025 § 117
291/11.01.00.00/2023

Päätösehdotus Koska Arciplug Oy ei ole kehotuksesta eikä hallintopakkomenettelystä huolimatta asettanut lupa- ja valvontalautakunnan 24.01.2024 § 6 antamassa päätöksessä määrättyä vakuutta, eikä näin ollen ole täyttänyt ympäristölainsäädännössä asettuja velvoitteita, tekee lupa- ja valvontalautakunta aloitteen ympäristönsuojelulain 93 §:n kohdan 2 nojalla Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan 14.12.2016 Arciplug Oy:lle myöntämän ympäristöluvan peruuttamisesta.

Päätös Ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Arciplug Oy:llä on Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan 14.12.2016 myöntämä ympäristölupa biodieselin, biokaasun sekä bioetanolin valmistukseen, sekä niiden valmistukseen käytettävien laitteistojen testaamiseen Laukaan kunnassa Leppävedellä kiinteistöllä Valimo 410-406-38-13. Toiminnalle on myönnetty ensimmäinen ympäristölupa 29.8.2013, jota muutettiin 2016 niin, että laitoksella saatiin käsitellä myös eläinperäisiä rasvoja. Toiminnalla on Ruokaviraston laitoshyväksyntä, jonka peruuttamisesta on tehty päätös, joka ei ole lainvoimainen.

Toiminnasta vastasi alun perin BioGTS Oy, toiminnanharjoittajaksi vaihtui 21.8.2014 BioMpower Oy, ja 1.9.2024 ilmoitettiin toiminnan siirtyneen Arciplug Oy:lle. Lausunnossa toiminnanharjoittajan vaihtumista koskevaan ilmoitukseen ympäristönsuojelu totesi: *Uuden luvanhaltijan (Arciplug Oy) tulee asettaa Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 24.1.2024 § 6 ympäristöluvan mukaiselle toiminnalle määräämä YSL 59 §:n mukainen jätteenkäsittelytoiminnan vakuus (11 000 €) ennen kuin toiminta voidaan uuden toiminnanharjoittajan nimissä aloittaa.* Yhteyshenkilönä ja kaikkien yhtiöiden toimitusjohtajana on [REDACTED].

Laitoksella on ollut toimintaa viimeksi vuonna 2019. Puhelimessa 15.9.2025 [REDACTED] kertoi, että kesällä 2024 laitosta on koekäytetty ja käsitelty muutama tonni head and tails-tuotteita. Vuosiraporttia kyseiseltä vuodelta ei ole toimitettu. Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 6.11.2024 § 99 antamassa YSL 175 §:n mukaista määräystä ja uhkasakon asettamista koskevassa päätöksessä on määrätty, että ympäristöluvan mukaista toimintaa kiinteistöllä Valimo 410-406-38-13 ei saa harjoittaa ennen kuin vakuus on asetettu. Toiminnanharjoittaja ei ole tehnyt ilmoitusta toiminnan lopettamisesta.

Koska 14.12.2016 myönnetystä ympäristöluvasta puuttui määräys jätteenkäsittelytoiminnalta vaadittavan YSL 59 §:n mukaisen vakuuden asettamisesta ja toiminnassa käsitellään sivutuotteiden lisäksi myös jätteeksi katsottavia jakeita (käytetyt ruokaöljyt), katsoi valvontaviranomainen aiheelliseksi täydentää ympäristölupaa vakuutta koskevalla lupamääräyksellä. Aloite lupamääräyksen lisäämiseksi lupaan tehtiin Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan päätöksellä 31.10.2023 § 106. Päätös vakuutta (11 000 €) koskevan lupamääräyksen lisäämiseksi lupaan tehtiin lupa- ja valvontalautakunnan päätöksellä 24.1.2024 § 6. Toiminnanharjoittaja ei ole

aloitetta koskevassa kuulemisessa esittänyt vastinetta eikä kommentoinut vakuuden määrää, eikä ole myöskään valittanut päätöksestä, jolla vakuutta koskeva lupamääräys lisättiin ympäristölupaan.

Koska vakuutta ei asetettuun määräaikaan mennessä oltu kehotuksesta huolimatta asetettu, käynnistettiin asiassa hallintopakkomenettely asian saattamiseksi lupamääräyksen mukaiseksi. Vakuutta ei tästä huolimatta ole asetettu, ja asiassa on tuomittu uhkasakko Laukaan Lupa- ja valvontalautakunnan 19.02.2025 § 29 antamalla päätöksellä. Toiminnanharjoittaja ei ole esittänyt hallintopakkomenettelyn kuulemisissa selityksiä, eikä ole ollut muutenkaan yhteydessä valvontaviranomaiseen. Tuomitsemispäätöksestä ei liioin ole valitettu.

Laitoksella on edelleen kemikaaleja ja prosessituotteita, ympäristöluvassa ei ole erillisiä toiminnan lopettamiseen liittyviä lupamääräyksiä. YSL 96 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn velvoitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Jos toiminnanharjoittajaa ei enää ole tai häntä ei tavoiteta ja lopetetun toiminnan ympäristövaikutusten valvomiseksi on tarpeen tarkkailla ympäristöä, tarkkailusta vastaa toiminta-alueen haltija. Jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset. Toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimenpiteistä annetaan määräykset ympäristöluvan peruuttamista koskevan päätöksen yhteydessä.

Perusteet

Edellä selostetun perusteella lupaviranomainen tekee aloitteen ympäristönsuojelulain 93 §:n 1 momentin kohdan 2 nojalla Arciplug Oy:n ympäristöluvan peruuttamisesta. Yritys ei ole valvontaviranomaisen huomautuksista, määräyksestä ja hallintopakkopäätöksestä huolimatta noudattanut ympäristöluvan vakuuden asettamista koskevaa määräystä ja on siten osoittanut välipitämättömyyttä luvan noudattamista kohtaan. Vakuuden turvaamien jätteen käsittelytoimenpiteiden suorittamista ei siten voida taata ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla.

Toiminnanharjoittajaa sekä kiinteistön Valimo haltijoita kuullaan valvontaviranomaisen aloitteesta ennen asian ratkaisua. Valvontaviranomaisen aloite ympäristöluvan peruuttamisesta ei ole valituskelpoinen päätös, kyse on asian valmistelusta.

Jakelu

Arciplug Oy
Kiinteistön Valimo 410-406-38-13 omistajat
Ruokavirasto
Keski-Suomen ELY-keskus

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta oikaisulla tai valituksella, koska asia koskee valmistelua.

Esityslistan ohessa:

- Arciplug Oy:n ympäristölupa 14.12.2016
- Laukaan Lupa- ja valvontalautakunnan päätös 24.1.2024 § 6 vakuutta koskevan lupamääräyksen lisäämiseksi ympäristölupaan

- Laukaan Lupa- ja valvontalautakunnan päätös 19.02.2025 § 29 uhkasakon tuomitsemisesta

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteeri Päivi Pöyhönen, puh. 0400 569 811